

Jeho nástupcem v úřadě stal se Jan Veselý, který narodil se 26. října 1866 v Protivíně. V obecních službách je od r. 1903. Po onemocnění jeho předchůdce jmenován r. 1919 kancelistou a r. 1927 tajemníkem, načež 30. června 1931 odebral se na trvalý odpočinek.

Třetím tajemníkem je Augustin Podlesný, narozený 31. července 1892 v Protivíně. Na radnici pracuje od r. 1913 a jako městský tajemník je od 1. července 1931.

Doslov.

Za mnohá data a informace srdečně děkuji děkan-
skému úřadu v Bavorově a v Protivíně, schwarzen-
berskému archivu v Třeboni, městskému tajemníku
v Protivíně p. Aug. Podlesnému a p. řediteli v. v. Fr.
Krhounovi. Cennou pomůckou byl mi i městský archiv
v Protivíně, který svého času uspořádal známý historik
Dr. Aug. Sedláček, Ottův slovník naučný a samozřejmě
spisy uvedených autorů. Také vděčím nakladatelským
firmám V. Kotrba v Praze a J. Steinbrenner ve Vim-
perku (Winterberg). Při té příležitosti vroucně děkuji
pí. Sl. Brabcové za věnování spisů svého zemřelého
chotě, p. ministerskému radovi Juliu Brabcovi za jeho
díla a oblíbené spisovatelce B. Bečvářové za její knihy.
Dokládám, že všechny zmíněné spisy jsou uloženy v měst-
ském museu v Protivíně v oddělení „Protivínský Slavín“.

Jos. Háze Písecký:

PROTIVÍNSKÝ SLAVÍN

Zvláštní otisk z „Vodňan-
ských novin“ roč. V. a VI.

1939.

Nákladem vlastním. - Tiskem Antonína Dvořáka ve Vodňanech.

a doprovázela svoji zásilku dopisem, z něhož vyjímáme následující autobiografii: „Jsouc třetí zrozenou, bývala jsem svým mladším sourozencům neúnavnou a nevyčerpateľnou povídkářkou. Vyprávěla jsem denně vše, o čem jsem četla neb sobě vymyslíla a věru, že nebylo nadšenějších a vděčnějších posluchačů nad mé sourozence. Vnímali vypravování s celou duší a byli by tiše seděli od rána do večera. Výhrůžka, že nebudu vyprávěti, byla pro ně trestem největším. — Divno! Rodiče němečtí a já, dcera jejich, vyprávěla jsem vždy jen české povídky, třeba jsem některé před tím četla německy. Náš předobry otec říkával: „Vše jedno — ať Čech, ať Němec — jen když poctivý a šlechetný člověk!“

Nezapomenutelný zůstanou mi chvíle, kdy drahý otec vyprávěl nám, ovšem německy, podrobné dějiny národa českého tak nepředpojatě, jak se skutečně udály.

Vychodivši školu v Protivíně, dána jsem byla do dívčí školy v Krumlově, načež vrátivši se, podjala jsem se nového úkolu. Byly to práce domácí, náležitější do oboru každé hospodyňky a pak práce v otcově lékárně, jehož jsem byla takřka pravou rukou. Ale všecky tyto výkony nebyly s to utlumiti vědychtivost moji a já četla dále, využitkovavši každé volné chvíle. Avšak ani tento život nijak mne neuspokojoval; prahla a toužila jsem po jiném, mé veškeré tužby nesly se za určitým cílem, který stal se mi ideálem, sotva že první učitelka, Klára Berná, zavítala do Protivína.

Hned v nejbližších dnech jsem ji navštívila, vyžádavši sobě veškerých knih, jichž bylo ku přijímací zkoušce nutno prostudovat. Po svědomité a horlivé přípravě byla jsem r. 1876 přijata do státního českého ústavu ku vzdělání učitelek v Praze a po čtyřech letech stal se můj ideál skutkem — stala jsem se učitelkou. Dostavši v Kladně r. 1880 místo učitelky, žila jsem od té doby svůj dávný krásný sen.

A třeba že i na obzoru mém tu i tam někdy chmura vystupovala, jak ve škole ani jinak nebývá, byly zase chvíle radostné, zejména kdy dostalo se mi několikrát

pochvalného uznání okresní školní rady, čímž oceněna píle a práce má. Žel, že od r. 1908 začaly mi vypovídati hlasivky službu a já, po téměř třicetileté činnosti, uchýlila jsem se do výslužby.

V prvních letech své učitelské činnosti psávala jsem též do časopisu „Besedy učitelské“ drobné črty ze školy, později do „Časopisu učitelek“, též mezi jiným i básničky a příspěvky k tělocviku.“

V Kladně nastoupila učitelskou dráhu a tam ji také ukončila. Před odchodem z tohoto hornického města věnovala obci pomník, který jest umístěn v zeleni před Dispensářem s nápisem: „Doufej v Boha!“

Zemřela v Pisku, kde dlela na odpočinku, ve vysokém stáří 88 let dne 4. července 1936 a pohřbena podle svého přání v rodinném hrobě v Protivíně.

Byla literárně činná, ale jest pouze užší čtenářské obci známa, protože všecky své spisy vydala v Pisku v „Zlatých Klasech“, které tam svého času vycházely. V této sbírce vyšla r. 1891 její povídka „Prodané dítě“, r. 1892 „Malá nevěsta“, r. 1894 „Mrzáček“, r. 1898 „Ta šťastnější“, r. 1900 „Přítelkyně“ a r. 1902 „Zvoníčková schovanka“.

Povídky Heybergrové nesou se tokem plynným a jsou plny jemného, hlubokého citu. Též napsala několik divadelních her pro mládež, které zůstaly v rukopise.

*

5. Václav Jakš. Neúnavným pracovníkem a pilným spisovatelem v oboru včelařském jest nejpopulárnější jihočeský včelař, odborný učitel na měšťanské škole, Václav Jakš, který se narodil v Protivíně 3. srpna 1862. Ve svém rodišti vychodil obecnou školu, aby pak po tři léta docházel denně do Vodňan do měšťanské školy, které tehdy jeho rodiště ještě nemělo. Učitelský ústav absolvoval v Soběslavi, načež jako učitel působil v Radobyčích, pak několik roků v Mirovicích, kde se oženil a kde se mu také narodily tři děti. Podrobně se

zkoušce pro měšťanské školy, složil ji s vyznamenáním z II. odboru (přírodovědeckého) a z III. odboru (technického). Od 16. září 1903 působil na měšťanské škole v Protivíně, kde byla tato škola založena v září 1901, až do svého odchodu po 40 letém školním působení na trvalý odpočinek, což se stalo 1. března 1923.

*otců
10 na 1
otců*

Láska k včelaření byla mu vštěpována od nejtítlejšího věku pěti let jeho otcem, který sám byl vynikajícím praktickým včelařem. Otec jeho, rovněž Václav, byl spoluzakladatelem „Včelařské jednoty“ v Písku, která se r. 1867 ustavila původně jako odbor písecké „Hospodářské společnosti“, oč největších zásluh si získal učitel Vojt. V. Janota, pozdější ředitel opatrovny, profesor Vojt. Lešetický a skočický hospodářský správce Kletečka. Na četných výstavách, které s radostí nadšeného včelaře obesilal, dostalo se mu čestných vyznamenání: stříbrné i zlaté medaile. Rád se pochlubil, že naučil včelíčky psát, tak na protivínské výstavě, která byla pořádána r. 1896, vystavoval včelí dílo, které hlásalo zbožný povzdech: „Dej Bůh štěstí!“ Tento vynikající včelař, který byl svým povoláním pumpař a studnař, narodil se 18. září 1839 v Lišově a zemřel 21. prosince 1915 v Protivíně. A nejen otec, ale i matka dovedla vštípití svému synu lásku k důležitému národohospodářskému odboru, jakým jest včelařství, v němž sám vysoko vynikl, takže o něm se může říci, že uředník vynikl nad mistra.

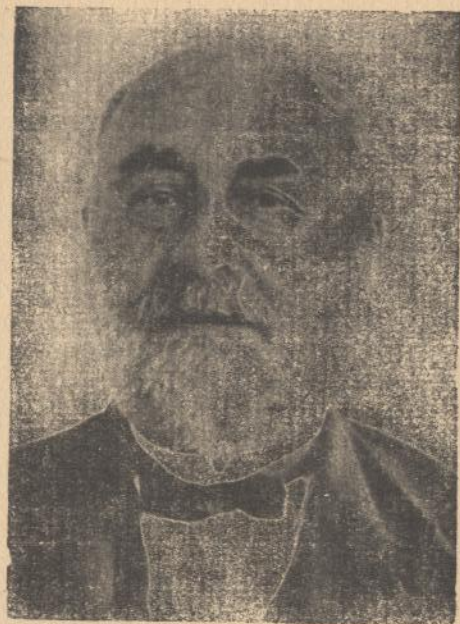
Nejpopulárnějším jej učinil jeho spis „Včelář začátečník“, v němž názorně a srozumitelně vyložil všechny práce na včelínech a život a vývoj včel. Tento spis došel takové obliby, že dočkal se již osmého vydání a po státním převratu byl i poslovenčen. Neméně jej učinila oblíbeným řada článků, jichž je na sta, neboť přes vážné jádro jsou podány bohrým způsobem. Roku 1925 podjal se zodpovědné práce, připraviti druhé vydání obsáhlé dvoudílné Vohnoutovy „Včelařské čítanky“, kteréhožto úkolu se vzorně zhostil, takže s tímto

stěžejním dílem naší odborné literatury bude povždy spojeno jméno Jakšovo.

Po 40 let byl členem píseckého včelařského spolku, jehož byl dlouhá léta předsedou, ale r. 1932 se přičinil o založení včelařského spolku v Protivíně, který ihned při svém založení měl 154 členů, čímž ulehčil mateřskému spolku píseckému, který již namáhavě zpracovával rozsáhlou

agendu. Samozřejmě byl Václav Jakš v protivínském spolku zvolen předsedou, ale k lítosti členů přesídlil ze svého rodiště 22. června 1933 do Libčic nad Vlt., aby byl poblíž svému synu Václavovi, který se narodil v Mirovicích 17. února 1899. I on se věnoval s láskou včelařství a po absolvování lesnického ústavu v Písku, věnoval se mu cele, byv povolán do výzkumné stanice v Dole u Libčic jako zemědělský asistent. Také jako jeho otec je učitelem včelařství a přispívatelem do „Českého včelaře.“

Václav Jakš je nejstarším učitelem včelařství, neboť v této funkci působí již přes 40 let, proto také není v jižních Čechách včelařského spolku, kde by nepřednášel. Má tak rozsáhlé a bohaté zkušenosti a znalosti, že není mu třeba se na přednášky připravovati. Často

se až na schůzi posluchačstva zeptá, o čem má přednáseti. Má pohotově nejen zásobu odborných myšlenek, ale i jadrný vtíp. Proto jeho přednášky, kterých bylo prosloveno na sta, opřené o jeho vlastní zkušenosti, neboť včelaři již přes 60 let, mají tolik kouzla. Protože jsou neumělkované, ale podány jasně, velmi srozumitelně a nadto okořeněny vtípem a humorem, udržován je posluchač v živé pozornosti a příjemné náladě.

Rozumí se, že je žádoucím příspívatelem jak do úředního orgánu „Českého včelaře“ tak do „Včely Moravské“, Neubertových „Včelařských rozhledů“ a jiných národohospodářských listů, které mají zavedenou včelařskou hlídku. S jeho články se setkáte i ve včelařském kalendáři, kde často pojednává o práci na každý měsíc připadající pod názvem: „Pozorování na včelíně při každém měsíci“. I při těchto měsíčních úvahách si zachoval svůj osobitý vtíp.

Václav Jakš jest významným činovníkem i ve vrcholné organizaci, neboť je prvním náměstkem starosty „Zemského ústředí včelařských spolků“ v Praze, členem redakční rady „Českého včelaře“, členem výboru Z. Ú. V. S., členem světového odboru atd. Všude se náležitě uplatňuje a jest všude ceněna jeho rozvaha, zdravý úsudek prostý všeho stranictví a povýšenosti, takže autorita Jakšova mezi včelaři jest jedinečná. Jest populární v celé včelařské organizaci.

Po převratu byl pověřen ministerstvem zemědělství, aby prozkoumal stav včelařství na Slovensku a aby organizoval tamní včelaře. Funkci experta včelařství na Slovensku zastával ku prospěchu slovenského včelařství několik let a opravdu do únavy. Při tom si zamiloval Slováky, na které chová nejlepší vzpomínky. Výsledky jeho práce jsou dnes patrné v silné a zdravé organizaci včelařské na Slovensku a v rozkvětu slovenského včelařství.

Jeho významné působení pro rozvoj československého včelařství bylo také příslušnými korporacemi uznáno, od nichž dostalo se mu četných vyznamenání.

Při tom je však tak skromný, že pečlivě má uschováno 21 medailí od různých činitelů, aniž by se i nejbližším přátelům jimi pochlubil. Z těch medailí jsou 3 zlaté, 12 stříbrných a 6 bronzových. Jest majitelem nejvyššího vyznamenání, jaké může učiniti Svaz zemských ústředních spolků včelařských v Československé republice za vynikající působení v oboru včelařském, jest to zlatá medaile, která teprve dvěma pracovníkům byla u nás touto organizací udělena. Václav Jakš jest druhým včelařem takto vyznamenaným.

Když r. 1932 dožil se tento senior českých včelařů 70 let, použilo té příležitosti i ministerstvo zemědělství, aby mu tlumočilo uznání a dík za velikou práci, kterou vykonal jako dlouholetý učitel včelařství a odborný spisovatel a uděluje mu v uznání zásluh státní stříbrnou medaili.

Vynikající tento včelař zemřel 21. října 1938 v Libčicích n. Vlt.

*

6. Václav Tesař Blanický. Tento horlivý církevní básník a spisovatel velkou většinu svých prací napsal v Protivíně za svého šestiletého pobytu v tomto jihočeském městě, proto jest zařazen do tohoto sborníku, ač kolébka jeho stála v malé vsi Blanici u Bavorova, proto jeho literární jméno — Blanický. Narodil se 12. září 1870 v Blanici v čísle 2, kde jeho otec byl rolníkem. Do blízkého Bavorova chodil do obecné školy, kdežto gymnasium absolvoval v Č. Budějovicích, kdež také po maturitě vstoupil do kněžského semináře a tam také ordinován na kněze 4. listopadu 1894. Nato poslán 14. prosince téhož roku za kaplana na německou faru do Svat. Moufence u Hartmanic, kde pobyl rok, neboť od 7. července 1895 působil v Petrovicích, od 3. června 1897 opět na německé faře v Želnavě, kde pobyl krátce, neboť téhož roku kaplanoval v Hyršově u Všerub a v Myslivně. Nejdéle pobyl při duchovní správě jako